

BENDROJI INFORMACIJA SAVANORIŠKOS VEIKLOS TEMA

Jaunimo reikalų departamento prie SADM
Jaunimo politikos plėtros ir programų
įgyvendinimo skyriaus vedėja
Valda Karnickaitė
Valda.Karnickaite@jrd.lt

Savanoriška veikla – savanorio neatlyginamai atliekama visuomenei naudinga veikla, kurios sąlygos nustatomos savanorio ir šios veiklos organizatoriaus susitarimu

(LR savanoriškos veiklos įstatymas, <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.314C413DE28C>)

Savanoriškos veiklos principai

- 1) naudos visuomenei ir asmeniui – dalyvavimas savanoriškoje veikloje sudaro asmenims galimybę aktyviai prisidėti prie visuomenės gerovės kūrimo ir skatina savanorių asmeninę saviraišką ir tobulėjimą;
- 2) bendradarbiavimo – savanoriška veikla remiasi savanorių ir savanoriškos veiklos organizatorių tarpusavio bendradarbiavimu, siekiant suderinti savanorių ir savanoriškos veiklos organizatorių poreikius ir galimybes;
- 3) įvairovės ir lankstumo – savanoriška veikla gali būti atliekama įvairiose visuomenei naudingos veiklos srityse. Savanoriškos veiklos organizatoriai ir savanoris gali susitarti dėl įvairių savanoriškos veiklos formų ir būdų, taip pat juos keisti.

Savanoriškos veiklos organizatoriai

Savanoriškos veiklos organizatoriais gali būti Lietuvos Respublikoje įregistruoti:

- 1) labdaros ir paramos fondai;
- 2) biudžetinės įstaigos;
- 3) asociacijos;
- 4) viešosios įstaigos;
- 5) religinės bendruomenės, bendrijos ir religiniai centrai;
- 6) tarptautinių visuomeninių organizacijų filialai, atstovybės;
- 7) politinės partijos;
- 8) profesinės sąjungos;
- 9) kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja specialūs įstatymai ir kurių veiklos tikslas nėra pelno siekimas, o gautas pelnas negali būti skiriamas jų dalyviams.

Pagrindinė informacija

	Jaunimo savanoriška tarnyba įgyvendinama projekte „Atrask save“	Europos savanorių tarnyba
Dokumentai	Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymas „Dėl jaunimo savanoriškos veiklos vykdymo“ http://www.jaunimogarantijos.lt/lt/savanoriauk/24	Erasmus+ programos vadovas
Dalyviai	15-29 m., niekur nedirbantys, nesimokantys asmenys	17–30 m.
Trukmė	3 – 4 mėn. (ilgalaikė savanorystė)	14 dienų–12 mėn. (trumpalaikė ir ilgalaikė savanorystė)
Sritys	Socialinė, kultūrinė, švietimo, ekologinė, turizmo, jaunimo ir visuomenės informavimo, kita	Socialinė, kultūrinė, švietimo, ekologinė, turizmo, jaunimo ir visuomenės informavimo, kita
Kokybės užtikrinimas	Priimančios savanorius organizacijos yra akredituojamos	Priimančios savanorius organizacijos yra akredituojamos
Vieta	>600 savanorius priimančių akredituotų organizacijų Lietuvoje http://www.jaunimogarantijos.lt/lt/organizacijos-savanorystei	EST akreditaciją turinčios organizacijos
Pažymėjimas	Išduotas JRD	Išduotas PO ir KO

**JAUNIMO
SAVANORIŠKA
TARNYBA LIETUVOJE
(JST), ĮGYVENDINAMA
PROJEKTE „ATRASK
SAVE“**

- Pagrindinis Jaunimo savanorišką veiklą reglamentuojantis dokumentas yra Jaunimo reikalų departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymas „Dėl jaunimo savanoriškos veiklos vykdymo“
- Visiems JST savanoriams išduodamas pažymėjimas, patvirtintas Departamento direktoriaus parašu (matoma trukmė, priimanti organizacija, įgytos kompetencijos)

Pagrindinė informacija

Amžius - nuo 15 iki 29 metų

Trukmė – 3 - 4 mėn.

Tikslas - sudaryti sąlygas jauniems žmonėms dalyvauti savanoriškoje veikloje ir įgyti asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų ir darbo patirties.

Savanorystė vyksta tik akredituotose (savanorius priimančiose) organizacijose.

UŽDAVINIAI

- Remiantis Europos savanorių tarnybos modeliu įgyvendinti jaunimo savanoriškos veiklos modelį Lietuvoje;
- Skatinti jaunimo savanorišką veiklą, įtraukiant jaunus žmones į jų poreikius atitinkančias veiklas bei motyvuojant įgyti darbo įgūdžių, asmeninių, socialinių, profesinių kompetencijų.

SAVANORYSTĖS EIGA

1. Priimančiųjų organizacijų (PO) akreditavimas.
2. Tikslinės grupės įtraukimas.
3. Savanoriškos veiklos organizavimas ir savanorių kompetencijų kėlimas.
4. Įgytų kompetencijų vertinimas bei pažymėjimo išdavimas.

Kaip užtikrinama savanorystės kokybė?

- PO yra akredituojamos.
- Akreditacijos metu vertinama:
  - (a) Savanorystės suvokimas organizacijoje;
  - (b) Organizacijos veiklos suderinamumas su savanoriškos veiklos principais;
  - (c) Gebėjimas organizuoti savanorio darbą;
  - (d) Galimybė suteikti darbo vietą savanoriui;
  - (e) Gebėjimas didinti savanorio kompetencijas ir kt.

SAVANORIŠKOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

- Savanoris išsirenka vieną iš >600 akredituotų PO su kuria pasirašo savanorystės sutartį 3 - 4 mėn., 20 val./sav.).
- Savanorystės metu asmuo yra lydimas PO kuratoriaus ir mentoriaus.
- Savanoriams užtikrinamas išlaidų kompensavimas (maitinimosi, kelionių, apgyvendinimo, spec. įrangos) ir privalomas sveikatos draudimas.
- Baigę savanorystę asmenys gauna tai patvirtinančius pažymėjimus.

Galimos kompensacijos

Išlaidų paskirtis	Kompensuojama suma
Maistpinigiai	0,71 Eur/ savanorystės val.
Kelionės išlaidos (iš namų į savanorystės vietą ir atgal)	0,08 Eur/ km., iki 30 Eur/ mėn.
Jei savanoriaujama ne savo gyvenamojoje teritorijoje:	
Apgyvandinimo	Apie 150 Eur/mėn.
Kelionės namo	2 kartus per mėnesį, iki 15 Eur/mėn.
Savanorystės metu reikalingos priemonės:	
Kanceliarinės ir specialiosios priemonės	30 Eur/mėn.
Projekto „Atrask save“ pasiekimų programa	
Dalyvavimas „Atrask save“ pasiekimų programoje	Išduodamas pažymėjimas apie įgytus pasiekimus *
Dalyvavusieji savanorystės tarnyboje, kuri trunka ne trumpiau kaip 3 mėnesius ir stojantieji į aukštąją mokyklą nuo 2018 m. gauna ketvirtį papildomo balo	

EUROPOS SAVANORIŲ TARNYBA (EST)

Kas yra Europos savanorių tarnyba (EST)?

Tarptautinės savanorystės projektai, skirti jauniems žmonėms, skatinant jų pilietiškumą, tarpkultūrinį pažinimą ir toleranciją.

Tarnybos metu savanoris išvyksta į kitą šalį, joje gyvena ir atlieka pelno nesiekiančią ir vietos bendruomenei naudingą neapmokamą veiklą socialinėje, kultūrinėje, gamtos apsaugos, jaunimo ir visuomenės informavimo ar kt. srityje.

Europos savanorių tarnyba – tai ir **„mokymosi“ tarnyba**. Dalyvaudami EST projektuose jaunieji savanoriai ugdo turimus gebėjimus bei įgyja naujų žinių, patirties, tarpkultūriškumo ir įgūdžių.

- Pagrindinis Europos savanorių tarnybą reglamentuojantis dokumentas yra Erasmus+ programos vadovas (<http://www.erasmus-plus.lt/uploads/files/2016-programos-vadovas---lt.pdf>)
- Visiems EST savanoriams išduodamas Youthpass pažymėjimas (<https://www.youthpass.eu/en/youthpass/>)

Kokia EST projektų specifika?

- Trukmė: **14 dienų–12 mėn.**
- Trukmė skirstoma:
  - trumpalaikė (14 dienų – 2 mėn.)
  - ilgalaikė (2–12 mėn.) savanoriška veikla
  - EST yra vienkartinė patirtis gyvenime
- Gali dalyvauti **17–30 metų amžiaus** savanoriai.
- Savanoriui turi būti užtikrinta **pilnos darbo dienos užimtumas**.
- EST projektai gali būti vykdomi įvairiose **EST akreditaciją** turinčiose organizacijose su įvairiomis tikslinėmis grupėmis (regioniniai parkai, bibliotekos, ugdymo įstaigos).

Kas iš tos savanorystės jaunam žmogui?

- Asmeninis tobulėjimas
- Kalbos mokymasis
- Įgūdžių įgijimas ir pripažinimas
- Tarpkultūrinis mokymasis
- Profesinis tobulėjimas
- Nauji draugai
- Platus kontaktų, pažįstamų ratas

EST poveikis – pagrįstas

2012-2014 metais buvo vykdomas tarptautinis tyrimas programos “Veiklus jaunimas” rėmuose (EST).

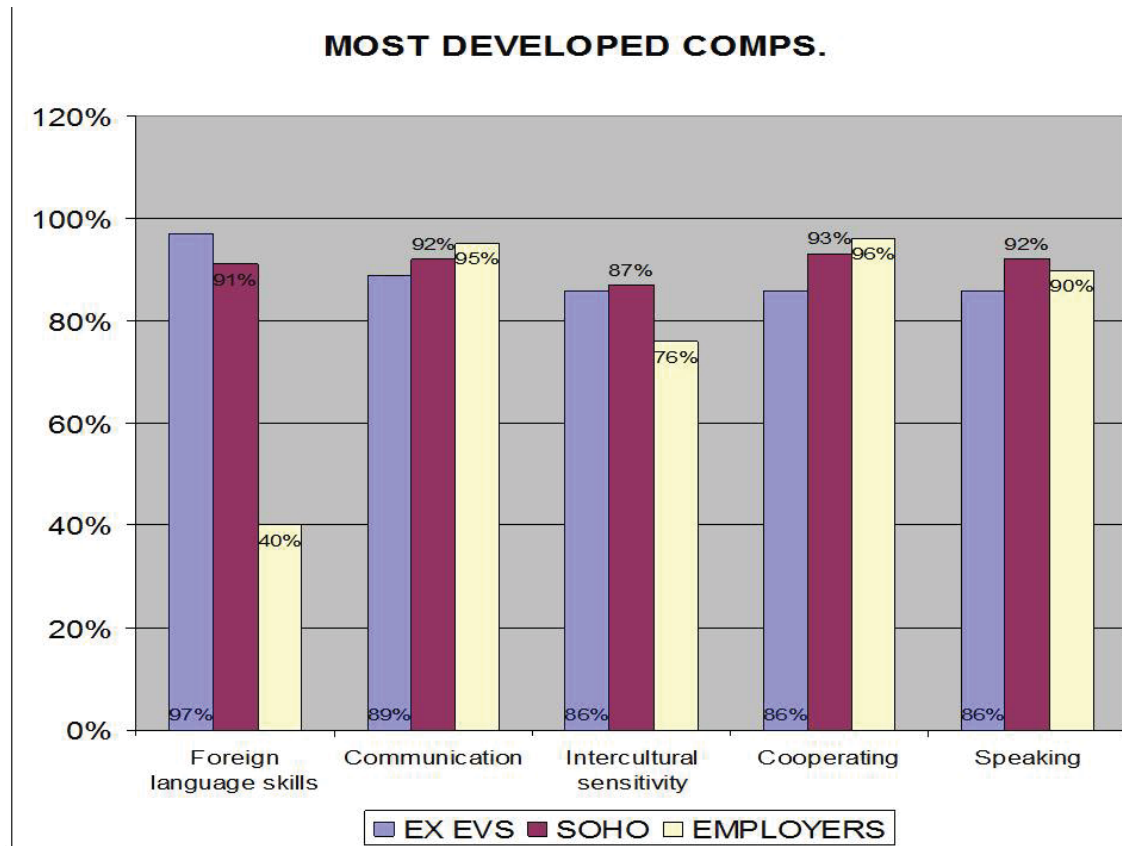
Dalyvavo 8 partneriai iš Anglijos, Belgijos, Lenkijos, Maltos, Prancūzijos, Slovakijos, Slovėnijos, Vengrijos.

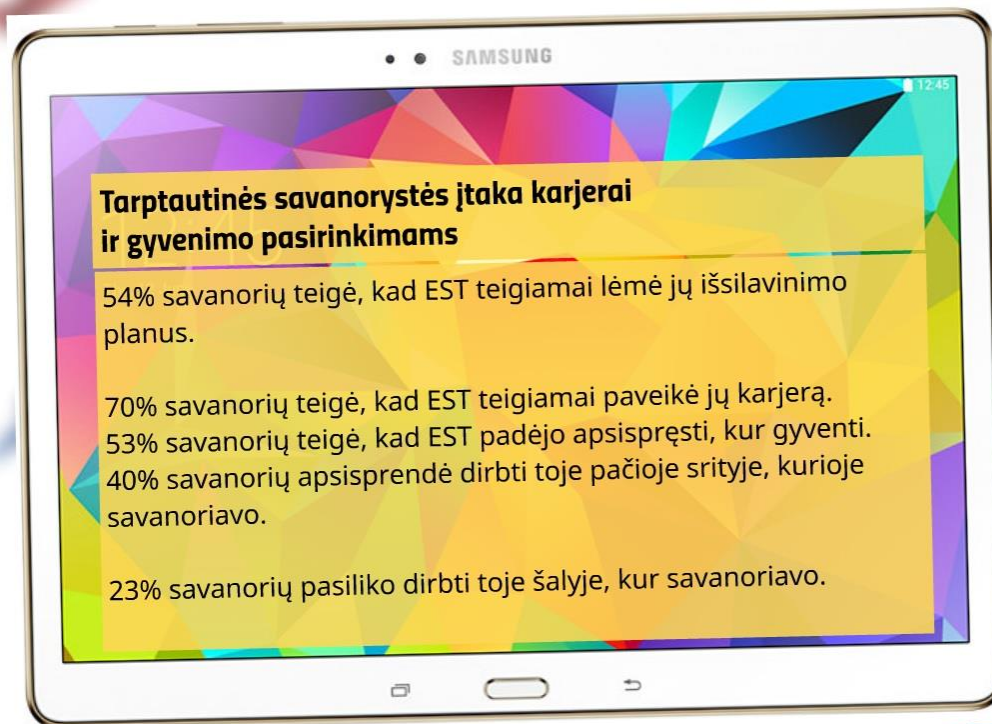
Tyrimas susidėjo iš kelių etapų:

- *Fokus* grupės ir apklausos
- Nacionaliniai susitikimai
- Tarptautinis simpoziumas Slovėnijoje

Į tyrimą buvo įtraukti buvę savanoriai (1340), siunčiančios ir priimančios organizacijos (218), darbdavių atstovai (193).

Labiausiai patobulintos kompetencijos

Tarptautinės savanorystės įtaka karjerai ir gyvenimo pasirinkimams

54% savanorių teigė, kad EST teigiamai lėmė jų išsilavinimo planus.

70% savanorių teigė, kad EST teigiamai paveikė jų karjerą.
53% savanorių teigė, kad EST padėjo apsispręsti, kur gyventi.
40% savanorių apsisprendė dirbti toje pačioje srityje, kurioje savanoriavo.

23% savanorių pasiliko dirbti toje šalyje, kur savanoriavo.

Europos savanorių tarnybos poveikio bendruomenėms tyrimas

Ilgalaikis tyrimas (2015-2016 m.), kurio tikslas išsiaiškinti, kas vyksta organizacijose ir jų bendruomenėse, į kurias atvyksta EST programos savanoriai. EST poveikio bendruomenėms tyrimas vyksta Lietuvoje, Vengrijoje ir Lenkijoje. Tai yra kokybinis tyrimas- etnografinė atvejų studija.

Rezultatai:

- Telkiasi bendruomenės;
- Įgalina bendruomenes reflektuoti apie save;
- Keičiasi savanoriškos veiklos suvokimas;
- Kintantis procesas nuo svetimo link vietinio;
- Didėja organizacijų, bendruomenių pasitikėjimas *kitais*;
- Didėja organizacijų, bendruomenių atvirumas;
- Savanoriai mažina bendruomenės ir tam tikrų jos narių atskirtį.

BENDROJI INFORMACIJA

Savanorystės vertė

Darbdaviams reikia šių kompetencijų, kurios įgyjamos savanorystės metu:

Bendradarbiavimas,
Kalbėjimas,
Bendravimas,
Lankstumas,
Planavimas ir organizavimas,
Iniciatyvumas,
Darbas komandoje,
Nepriklausomas veikimas.

Kas iš to priimančiai organizacijai?

- Papildomas finansavimas;
- Paraiškų rengimo, projektų įgyvendinimo patirtis;
- Inovatyvūs projektai;
- Atpažįstamumas bendruomenėje, įvaizdžio formavimas;
- Gerosios praktikos mainai;
- Mokymai, mokymasis;
- Partnerystės, bendradarbiavimas.

Darbo paieškos po savanorystės

74,5% darbdavių mano, kad EST padidina jauno žmogaus įsidarbinimo galimybes.

84% savanorių įtraukia tarptautinės savanorystės patirtį į gyvenimo aprašymą (CV).

35% savanorių paminėtų apie šią patirtį motyvaciniam laiške.

37% savanorių paminėtų apie šią patirtį pokalbyje dėl darbo.

92% darbdavių siūlytų įrašyti šią patirtį į CV.

52% darbdavių siūlytų įtraukti į motyvacinį laišką.

66% darbdavių siūlytų paminėti savanorystę pokalbyje dėl darbo.